

Geri Kazanım Katılım Payı

Haluk ERDEM / Dursun KÜÇÜKASLAN

24.07.2020

İÇERİK

1-Kapsam

2-Yükümlülükler

3-Ambalajlar

4-Ek-1 Sayılı Listede Yer Alan Ürünler

5-Beyan

6-Mahsuplaşma İşlemleri-Cezai Şartlar

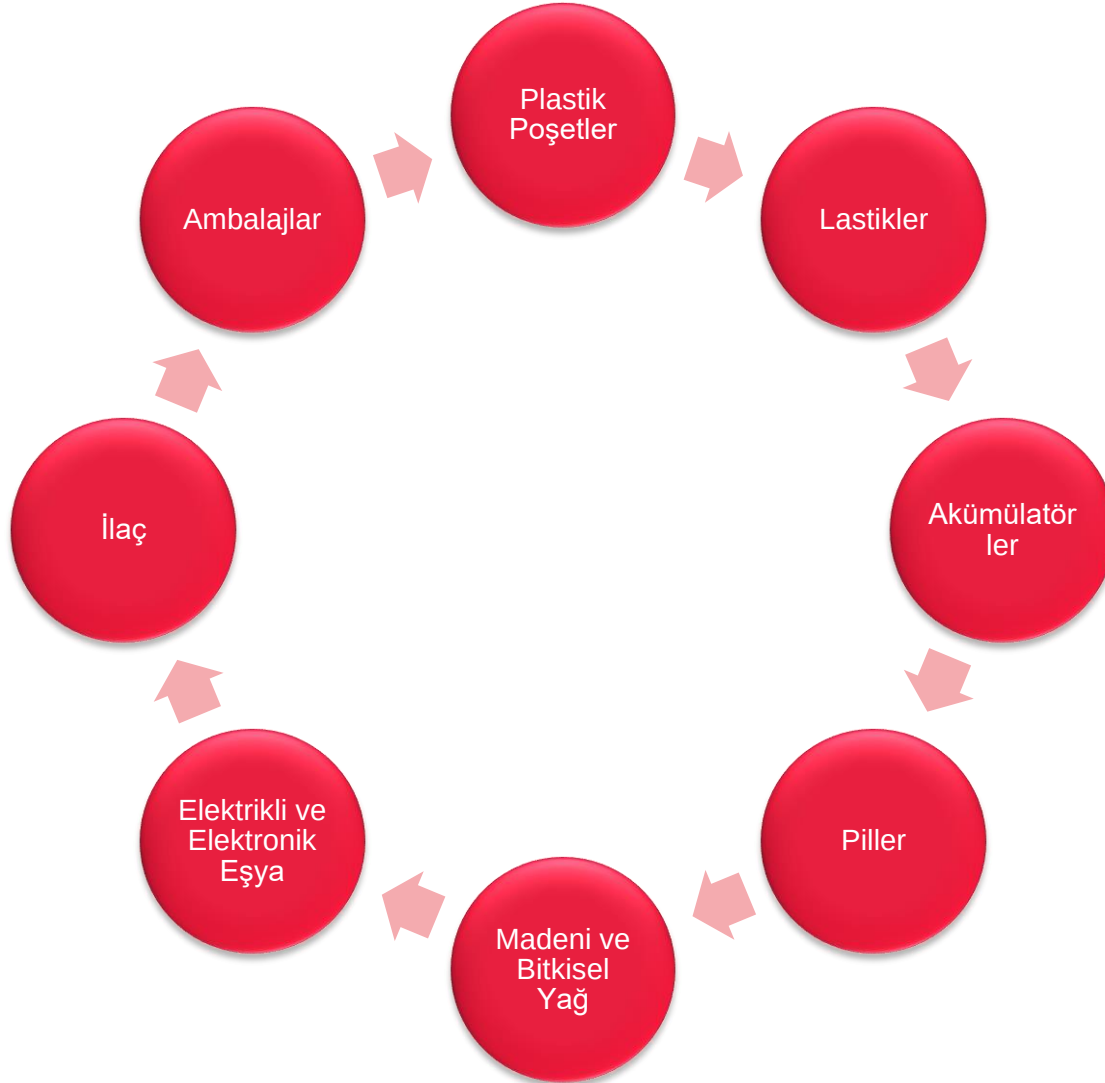
Geri Kazanım Katılım Payı Mevzuat

1

KAPSAM

KAPSAM

2

YÜKÜMLÜLÜKLER

GEKAP'a Tabi Ürünler

Ürün	Tanım	Sorumlu
Plastik Poşetler	Plastikten yapılmış , satış noktalarından tüketicilere kullanıcılara mal veya ürünleri taşıma amacıyla temin edilen saplı veya sapsız poşetler	Satış Noktası
Ambalajlar	Plastik ambalaj, metal ambalaj, kompozit ambalaj, cam ambalaj, ahşap ambalaj	Piyasaya Süren / İthalatçı
Ek-1 Listesinde Yer Alan Ürünler	Lastik, akümülatör, pıl, madeni yağ, bitkisel yağ, elektrikli ve elektronik eşya, ilaç	Piyasaya Süren / İthalatçı

GEKAP-Yükümlülükler

Kayıt Altına Alma

Ürünlerin Ek-1 sayılı listesi kapsamında sınıflandırılarak, adet ve/veya ağırlık olarak tanımlanıp kayıt altına alınması gerekmektedir.

Beyan ve Ödeme

Yurt içinde piyasaya arz edilen ve/veya ithal edilen ürünlerin GEKAP ilişkin beyan ve ödemenin yapılması gerekmektedir.

Kontrol ve Onay

➤Beyan dönemi itibariyle ödeyecekleri geri kazanım katılım payı miktarı (aylık ortalaması) 50.000 TL'den fazla olan işletmelerin bildirim ve beyannameleri çevre görevlisi tarafından incelenip onaylanır.

Bakanlıkça gerekli görülmesi halinde; sorumluların, bildirimlerini ve beyannamelerini YMM inceletmesi ve/veya doğrulaması ve buna ilişkin raporlarını Bakanlığa sunması zorunludur.

Kayıt Saklama

GEKAP kapsamında yürütülen iş ve işlemlere yönelik veriler en az beş yıl süreyle muhafaza edilir.

Tanımlar

➤ **Piyasaya Arz Etme (Piyasaya Sürme):** Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünler üzerindeki tasarruf hakkının bir alıcıya veya onun adına hareket edenlere devredilmesi fiilini ifade etmekte olup alıcı veya onun adına hareket edenlerce gösterilen yere veya kişilere tevdi edilmesi işlemleri de piyasaya arz fiili kapsamındadır. **Satış** ifadesi ve **ithal etme** ifadesi de dahil olmak üzere piyasaya sürmek fiili piyasaya arz etmek tanımı ile eş anlamlıdır.

➤ **Piyasaya Süren:** Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerden herhangi birini tedarik veya kullanım amacıyla **bedelli** veya **bedelsiz** olarak **ilk defa piyasada yer alması** faaliyetini gerçekleştiren gerçek veya tüzel kişilerdir. Piyasaya sürenin belirlenmesinde söz konusu ürünlerin ilk defa piyasada yer alması için yapılan piyasaya arz faaliyeti esas alınır. Piyasaya arz eden ile piyasaya süren tanımları aynı kişileri tariflemektedir.

➤ **İthalat:** Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerin başka ülkeler, serbest bölgeler veya ilgili mevzuat uyarınca bu bölgelere eşdeğer kabul edilen özel birimlerden **sadece serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamında** Türkiye Gümrük Bölgesinde **millileştirilerek** yurt içine alınmasını ifade etmektedir.

Serbest dolaşıma giriş rejimi haricindeki diğer gümrük rejimleri (Dahilde İşleme Rejimi vb.) kapsamında yapılan ithalat işlemleri geri kazamın katılım payı uygulamasına tabi ithalat tanımı dışındadır. İthalat işlemlerinde, **serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihi** ithalat işleminin gerçekleştiği tarih olarak esas alınır.

Tanımlar

➤ **İthal Edenler (İthalatçı)** : Geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olan Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerden herhangi birini ithal ederek tedarik veya kullanım amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak yurtiçi piyasada yer almasını sağlayan gerçek ve /veya tüzel kişilerdir.

İthalatçılarca/ithalat yapanlarca/ithal edenlerce, GEKAP İlişkin Yönetmelik kapsamında yapılan ithalat fiilleri piyasa arz etme/piyasaya sürme fiilini oluşturmakta ve bu fiilleri nedeni ile de "Piyasaya Süren" olarak tanımlanmaktadır.

İthalat işlemini, herhangi bir kişi/işletme tarafından yetkilendirilmek sureti ile bunlar adına gerçekleştiren ithalatçılar «**tedarikçi**» vasfına haiz olup yetkilendirmeyi yapan kişi/işletmeler piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payı uygulaması sorumluluğuna sahiptirler. **Yetkili İthalatçıların** yetkileri dahilinde yaptıkları ithalat işlemlerine ilişkin beyan ve ödeme yükümlüğü bulunmamaktadır.

Zati İhtiyaç Ürünleri: Başka bir gerçek veya tüzel kişiden temin edilmeyerek **kendi imkanları ile üretilen** ve **sadece kendi tüketimi** ve kullanımı sağlanan ürünlerdir. Zati ihtiyaç ürünleri GEKAP'a tabi değildir.

Tanımlar

➤ **İhracat:** TGB içerisinde serbest dolaşımda bulunan bir ürün/eşya/malzemenin TGB dışına veya ilgili mevzuat uyarınca bu bölgeye eşdeğer kabul edilen birimlere gönderilmesini ifade etmektedir. **İhracat şartı ile bir başka gerçek/tüzel kişiye yapılan teslimler**, bu ihracat işleminin gerçekleştiğinin belgelendiği hallerde ihracat kapsamında yer almaktadır. Ambalajlı ürünler ile Ek-1 sayılı listesinde yer alan diğer ürünleri tedarik yolu ile temin eden piyasaya süren işletmelerce ihracatın belgelenmesi durumunda, ihracat tanımı üzerinden işlem tesis edilir. Bu durumda tedarikçi ve ihracatçılar için **GEKAP yükümlülüğü oluşmaz**.

➤ **Taşıma Ekipmanı:** Herhangi bir ürün/eşya/malzeme taşımacılığında aynı amaçlı kullanımı **sabit** ve **sürekli** olan, piyasaya arz edilen ürün /eşya/malzeme ile birlikte **piyasaya arz işlemine konu edilmeyen** ekipmanları tariflemektedir. Taşımacılık amaçlı hizmet alımları kapsamında taşıyıcıya ait ekipmanlar da bu kapsamda değerlendirilir. **Taşıma ekipmanları ambalaj tanımı dışında tutulmakla** birlikte Bakanlıkça bu ekipmanların kayıt ve takip altına alınması yönelik ayrıca işlem tesis edilebilir.

➤ **İade:** Ek-1 sayılı listesinde yer alan plastik poşetler haricindeki piyasaya arz edilen ürünler için cayma hakkının kullanılması, sözleşmeden dönülmesi, sözleşmenin feshi veya garanti ayıplı mal kapsamında geri alınması işlemi ifade etmektedir. Ürünlerin son kullanma/tüketim tarihi gerekçesi ile piyasaya sürenlerce piyasadan geri çekilerek muhasebe kayıtlarına işlenen ürünler için de iade tanımı kapsamında işlem yapılır. Piyasaya sürülen bir ürünün ilgili idarelerce piyasadan çektilmesi/toplatılması durumunda da iade tanımı kapsamında işlem tesis edilir.

3

AMBALAJLAR

GEKAP Tutarları (Ek-1 Liste)

Ambalajlar

Ürün Cinsi	KG Başına Alınacak Tutar (kr.)	Adet Başına Alınacak Tutar (kr.)
PLASTİK AMBALAJ		
İçecek Ambalajları (Adet)		
0,33 litreye kadar		1
0,3301-0,75 litre arası		2
0,7501-1,5 litre arası		3
1,501 litre üzeri		4
Diğerleri (Poşet Hariç) (kg)	40	
METAL AMBALAJ		
İçecek Ambalajları (Adet)		3
Diğerleri (kg)	50	
KOMPOZİT AMBALAJ		
Kağıt-Karton Ağırlıklı Kompozit İçecek Ambalajları		
0,25 litreye kadar		1
0,2501-0,5 litre arası		2
0,501 litre üzeri		4
Diğerleri (kg)	50	

Ürün Cinsi	KG Başına Alınacak Tutar (kr.)	Adet Başına Alınacak Tutar (kr.)
KAĞIT-KARTON AMBALAJ (kg)		
Kağıt-Karton Ambalaj (kg)	20	
CAM AMBALAJ		
İçecek Ambalajları (Adet)		1
0,25 litreye kadar		2
0,2501-0,5 litre arası		3
0,501 litre üzeri		5
1,01-5 litre arası		10
5,01 litre üzeri		
Diğerleri (kg)	20	
AHŞAP AMBALAJ		
Ahşap Ambalaj (Adet)		10

Ambalajlar

Ambalaj: Hammaddeden işlenmiş ürüne kadar, herhangi bir eşya veya malzemenin üreticiden kullanıcıya veya tüketiciye ulaştırılması aşamasında, taşınması, korunması, saklanması ve satışa sunulması için kullanılan ve bileşenleri dahil tüm malzemeleri ifade eder.

Kriter 1

- Başka bir ürün/eşya/malzemenin ayrılma bir parçası değilse,
- Başka bir ürün/eşya/malzemenin kullanım ömrü boyunca o ürün/eşya/malzemeleri içinde bulundurmak, desteklemek, korumak için kullanımı gerekli değilse,
- Başka bir ürün/eşya/malzeme ve bunların tüm parçaları ile birlikte kullanılıp, tüketilip bertaraf edilmiyorsa, ambalaj olarak kabul edilir.
- Bu kriterlerin herhangi birisini sağlamayanlar asıl ürün/eşya/malzemenin orijinal parçası olarak kabul edilirler ve ambalaj olarak tanımlanmazlar.

Kriter 2

- Satış Yerlerinde doldurulmak üzere tasarlanan ve bu şekilde kullanılan ürün/eşya/malzemeler ile satış yerlerinde satılan, doldurulan ya da doldurulması tasarlanan ve bu şekilde kullanılan tek kullanımlık ürün/eşya/malzemeler ambalaj olarak kabul edilir.
- Bu kriterleri sağlamayan veya tekrar aynı amaçla bağımsız kullanımı mümkün olanlar orijinal ürün/eşya/malzemeler olarak kabul edilirler ve ambalaj olarak tanımlanmazlar.

Kriter 3

- Ambalajın bileşenleri ve ambalajda bulunan destekleyici, yardımcı parçalar bütünlüklü oldukları ambalajın parçası kabul edilir.
- Bir ürüne doğrudan asılan ya da takılan ve ambalaj görevi gören bu parçalar o ürünün ayrılmaz bir parçası olmayıp, ürün ile birlikte kullanılıp, tüketilip, bertaraf edilmedikçe ambalaj kabul edilir.

Üretildiği Malzemeye Göre Ambalajlar

Ambalaj Türü	Açıklama	Örnek
Plastik Ambalaj	Sadece plastik malzemeden yapılmış ambalajlar	Plastik kaplar, kutular
Cam Ambalaj	Sadece cam malzemeden yapılmış ambalajlar	Cam kavanozlar
Kağıt-Karton Ambalaj	Sadece kağıt-karton malzemeden yapılmış ambalajlar	Karton kutu ve koliler
Metal Ambalaj	Sadece metal malzemeden yapılmış ambalajlar	Teneke, metal ve alüminyum kutular
Ahşap Ambalaj	Sadece ahşap malzemeden yapılmış ambalajlar	Ahşap kasalar, ahşap paletler
Kompozit Ambalaj	Farklı malzemelerin (kağıt-plastik-metal-cam gibi) birlikte kullanılması ile yapılmış ve bu malzemelerin elle birbirinden ayrılmasının mümkün olmadığı ambalajlar	Yanmaz, yırtılmaz etiket; kompozit malz.

Ambalaj Çeşitleri

➤ Birincil Ambalaj / İç Ambalaj / Satış Ambalajı

➤ Ürünlerin kullanıcı veya tüketicilere ulaştırılmasında en küçük satış birimi oluşturmaya uygun olarak yapılan, **ürünle doğrudan veya kısmen temas halinde olabilen** ambalajlar ve bunların orijinal parçalarını (satış birimim tamamlamak için gereken diğer ambalaj bileşenlerini örneğin, kapak/mantar/tıpa, etiket, zımba teli gibi) ifade eder.

➤ ÖRNEK:

- Bitkisel yağ şişeleri/bidonları/tenekeleri (kapakları ve etiketleri dahil);
- Elektrikli ve elektronik eşyaların karton kutuları (birincil ambalaj için kullanılan etiket ürünü destekleyici strafor/köpük, vb. parçalar dahil);
- Deterjan kapları (kapakları ve etiketleri dahil) birincil ambalaj olarak değerlendirilir.

➤ Kapak/mantar/tıpa, etiket, zımba teli gibi ambalaj bileşenleri ambalajla birlikte kullanılmamaları durumunda ambalaj olarak değerlendirilMEZ.

Ambalaj Çeşitleri

➤ Birincil Ambalaj / İç Ambalaj / Satış Ambalajı

- Dondurma/şeker/çikolata ile bütünleşik ahşap/plastik gibi çubuklar, et ve gıda ürünlerinin pişirilmesinde kullanılan metal/ahşap gibi çubuklar ambalaj olarak değerlendirilMEZ.
- Üretim makinalarının bir parçası olarak değerlendirilen, bu makinalarda kullanıma yönelik olarak tasarlanan ve endüstriyel amaçlı üretime konu olan hammaddenin (kağıt, kumaş, iplik, metalik levhalar vb. malzemelerin) taşınması, korunması ve kullanıma alınmasını sağlayan rulolar, makaralar, masuralar, rolikler ve bobinler ambalaj olarak değerlendirilMEZ
- Alüminyum folyoların ve streç filmlerin ruloları, temizlik kağıdı ruloları, ipliklerin makaraları gibi satış noktalarında ürünlerin satışa sunumu amacıyla kullanılan bobinler, makaralar, rulolar ve benzeri malzemeler ambalaj olarak değerlendirilir.

Ambalaj Çeşitleri

➤ İkincil Ambalaj / Grup Ambalaj

➤ Birden fazla sayıda satış ambalajını bir arada tutacak şekilde tasarlanmış, üründen ayrıldığında ürünün herhangi bir özelliğinin değişmesine neden olmayan ambalajı ifade eder.

➤ ÖRNEK:

- Birden fazla içecek ambalajını bir arada tutmak için içecek ambalajlarını sararak çevreleyen plastik film ile tutamaçlar ve tabanlıklar
- Birden fazla ambalajlı ürünü bir arada bulunduran karton kutular ikincil ambalajdır.

➤ Üçüncül Ambalaj / Nakliye Ambalajı / Dış Ambalaj

➤ Belirli sayıda satış ambalajlarının veya grup ambalajlarının taşıma ve depolama işlemlerim kolaylaştırmak ve bu işlemler sırasında zarar görmesini önlemek amacıyla, karayolu, demiryolu, deniz yolu ve havayolu taşımada kullanılan konteynerler hariç kullanılan ambalajı ifade eder.

➤ ÖRNEK:

- Satış yerlerine ambalajlı ürünlerin gönderilmesi esnasında kullanılan plastik veya ahşap paletler üçüncül ambalajdır

Ambalaj Çeşitleri

➤ Karayolu, demiryolu, deniz yolu ve havayolu taşımacılığında taşıma ekipmanı olarak **sürekli ve tekrar aynı amaçlı kullanımları olan** ve piyasaya arz edilen ürün/eşya/malzeme ile birlikte **piyasaya arz işlemlerine konu edilmeyen** ahşap, plastik, metal vb, malzemelerden imal edilmiş paletler, sepetler, konteynerler, kasalar ve benzerleri bu tanım dışındadır.

➤ Karayolu, demiryolu, deniz yolu ve havayolu taşımacılığında ürün/eşya/malzeme ile birlikte **piyasaya arz işlemlerine konu edilen** (iade alınmak şartı ile belirli bir teminat karşılığında verilenler dahil) ahşap, plastik, metal vb. malzemelerden imal edilmiş paletler, sepetler, konteynerler, kasalar ve benzerleri nakliye ambalajıdır.

➤ İçecek Ambalajı

➤ İçeceklerin nihai kullanıcı veya tüketicilere ulaştırılmasında en küçük satış birimi oluşturmaya uygun olarak yapılan, içeceklerle doğrudan veya kısmen temas halinde olan, orijinal parçaları dahil ambalajları ifade eder.

➤ İçecek ambalajlarından birincil (satış) ambalaj tanımına uyan ambalajların etiket, kapak ve mantar gibi orijinal eşya/parça olarak tanımlanan kısımları birincil ambalaj tanımı içinde bütün olarak değerlendirilir. İçeceklerin şişeleri, kutuları (kapak/mantar/tıpa ve etiketleri şişe veya kutuya dahil) içecek ambalajıdır.

Ambalajlar İçin GEKAP Yükümlülüğü

- GEKAP uygulamasına tabi olan ambalajlara ilişkin geri kazanım katılım payına ilişkin beyan ve ödeme yükümlülüğü; plastik poşetler için satış noktalarının, diğer ambalajlar için ise piyasaya süren ve/veya ithalatçılarıdır.
- Ambalajlar için piyasaya sürülme işlemi bu ambalajların herhangi bir ürün/eşya/malzemenin piyasaya arzında kullanılması durumunda oluşur.
- Ambalaj üreticileri tarafından üretilerek veya ithal edilerek bu ambalajları kullanacaklara yapılan boş ambalaj arzı, ambalaj piyasaya sürme tanımı dışındadır.
- Ambalaj üreticileri, ürettikleri ambalajların piyasaya arzında bunların taşınması, saklanması vb. için kullandıkları ambalajlar için piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.
- İçecek tanımına uyan ürünlerin ambalajlarından alınacak GEKAP hesabında; içecek ambalajı tanımına uyan ambalajlar kapak/mantar/tıpa, etiket gibi bileşenleriyle birlikte bir bütün olarak değerlendirilerek, Ek-1 sayılı listesinde belirtildiği üzere adet üzerinden hesaplanır.

Ambalajlar İçin GEKAP Yükümlülüğü

- Bakanlıkça belirlenen depozito sistemi dahilinde depozito uygulanan ambalajlar için GEKAP beyan edilir ama ödenmez. Yıl sonu itibariyle geri toplanamayan ambalajlar için ertesi yılın ilk beyan döneminde ödeme yapılır.
- Piyasaya sürenin belirlenmesinde söz konusu ürünlerin ilk defa piyasada yer alması (bedelli veya bedelsiz) için yapılan teslim faaliyeti (gerçek/tüzel kişiler arasındaki değişimi) esas alınır.
- Örnek:
- Salça üretimi faaliyetinde bulunan (A) firması, (B) firması adına üretimi gerçekleştirmekte ve ambalajlı salçalar (B) firmasının ticari markasıyla tüketicilerin kullanımı için piyasaya arz edilmektedir. Bu durumda piyasaya arz edilen salçanın ambalajı için (B) firması piyasaya süren, **(A) firması ise tedarikçidir**. Bu faaliyet çerçevesinde tedarikçi (A) firması piyasaya süren (B) firmasına satış işlemi esnasında oluşacak geri kazanım katılım payından **(B) piyasaya süreni sorumludur**. Sonraki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir.

Ambalajlar İçin GEKAP Yükümlülüğü

➤ Örnek:

- Şampuan üretimi faaliyetinde bulunan (D) gerçek/tüzel kişisi kendi adı ve/veya ticari markasıyla ambalajlı şampuanları toptancısı olan (E) gerçek/tüzel kişisine satmıştır. Toptancı (E) gerçek/tüzel kişisi tarafından ambalajlı şampuanlar (F) satış noktasına, (F) satış noktası tarafından ise müşterilere/tüketicilere satılmıştır. Bu faaliyet çerçevesinde şampuan ambalajlarının (E) toptancısına satışı esnasında oluşacak GEKAP'tan piyasaya süren olarak **(D) gerçek/tüzel kişisi sorumludur.**
- Peynir üreticisi (G) gerçek/tüzel kişisi (H) satış noktası adına fason olarak peynir üretmekte ve peyniri ambalajlı olarak (H) satış noktasının adı ve/veya ticari markasıyla (H) satış noktasına satmakta, (H) satış noktası da bu peyniri müşterilere/tüketicilere satmaktadır. Bu faaliyet çerçevesinde (H) satış noktası piyasaya süren olup, üretici (G) gerçek/tüzel kişinin (H) satış noktasına satışı işlemi esnasında oluşacak GEKAP'tan da **(H) satış noktası sorumludur.**

Ambalajlar İçin GEKAP Yükümlülüğü

- İhtiyaç sahiplerine iletilmek üzere kar amacı gütmeyen hayır veya insani yardım kurum/kuruluşlarca dağıtılan ambalajlı ürünler için GEKAP yükümlülüğü oluşmaz.
- Örnek:
- Peynir üreticisi (G) gerçek/tüzel kişisi kar amacı gütmeyen hayır veya insani yardım kurum/kuruluşlarına ihtiyaç sahiplerine iletilmek şartıyla ambalajlı peynirleri göndermektedir. Hayır veya insani yardım kurum/kuruluşları tarafından (G) gerçek/tüzel kişisinden gelen ambalajlı peynirler olduğu gibi veya tekrar ambalajlanmak suretiyle ihtiyaç sahiplerine dağıtılmaktadır. Bu süreçte (G) gerçek/tüzel kişisi ile kar amacı gütmeyen hayır veya insani yardım kurum/kuruluşlarının bu ambalajlara yönelik GEKAP yükümlülüğü oluşmamaktadır.

Ambalajlar İçin GEKAP Yükümlülüğü

- Herhangi bir ürün/eşya/malzemenin ambalajlı olarak **ithal edilerek** tedarik veya kullanım amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak yurtiçi piyasada yer almasını sağlayan gerçek ve/veya tüzel kişilerdir. Ambalajlı ürünleri ithal edenler de ambalaj piyasaya süren olarak tanımlanır ve ithal edilen ürün/eşya/malzemenin ambalajları için GEKAP uygulamasından sorumlu tutulurlar.
- Örnek:
- Yurt dışından (M) markalı parfüm ithal eden (P) gerçek/tüzel kişisi ithal etmiş olduğu (M) markalı parfümün ambalajları için piyasaya sürendir ve geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumludur. Geri kazanım katılım payına ilişkin beyan ve ödemeler ithalatın gerçekleştiği işlem tarihi üzerinden yapılır. *İthalat sonrası yurtiçinde yapılan devir ve satışlar için GEKAP yükümlülüğü oluşmaz.*
- Yurt dışından kendi kullanımını için hammadde ithal eden sanayi işletmecisi (İ) gerçek/tüzel kişisi ithal etmiş olduğu hammaddenin ambalajları için piyasaya süren olup, ithalatın gerçekleşme tarihi itibarıyla bu ambalajlara yönelik GEKAP'tan sorumludur.

Ambalajlar İçin GEKAP Yükümlülüğü

- Ambalaj Tedarikçisi: Kendisi ambalaj üreticisi olmayıp piyasaya sürenlere ambalaj tedarik edenler ile ambalajlı ürün piyasaya sürenler adına ambalajlı ürünü fason olarak üreten veya ürünleri piyasaya sürenler adına ambalajlayanlardır/ dolumunu yapanlardır.
- Ambalaj tedarikçileri, tedarik ettikleri ambalajlar için GEKAP uygulamasına tabi değildir. Tedarikçiler tarafından piyasaya sürenlere tedarik edilen ambalajlı ürün teslimlerinin gerçekleşme tarihi bu ambalajlı ürünlerin piyasaya sürülme tarihidir ve piyasaya sürenler tarafından bu tarih esas alınarak GEKAP yükümlülüğü yerine getirilir.
- Örnek:
- Bakliyat paketleme faaliyetinde bulunan (K), faaliyetini (L) adına gerçekleştirmekte ve paketli bakliyatlar (L) adı ve/veya ticari markasıyla tüketicilerin kullanımı için piyasaya arz edilmektedir. Bu durumda piyasaya arz edilen bakliyat ambalajları için (K) gerçek/tüzel kişisi tedarikçidir. Bu faaliyet çerçevesinde paketlenen bakliyatların (L) gerçek/tüzel kişisine satışı esnasında oluşacak GEKAP'tan piyasaya süren (L) sorumludur. *Sonraki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir.*

Ambalajlar İçin GEKAP Yükümlülüğü

- Satış noktalarında satılan ürünlerin ambalajlarının geri kazanım katılım payından bu ürünlerin üzerinde adını ve/veya ticari markasını bulunduran gerçek ve/veya tüzel kişiler sorumludur.
- rnek:
- Kafeterya işleten (S) gerçek/tüzel kişisi çay, kahve gibi içecekleri müşterilerine cam, porselen fincanlarda ve tek kullanımlık bardaklarda sunmaktadır. (S) gerçek/tüzel kişisi müşterilerine çay/kahve sunumunda (satış ve/veya ikram) tek kullanımlık bardakları bu malzemeleri üreten (P) gerçek/tüzel kişisinden boş olarak satın almaktadır. Bu durumda kafeterya işletmecisi (S) gerçek/tüzel kişisi, içecek ürünlerini müşterilerine sunarken kullandığı tek kullanımlık bardaklar için piyasaya süren konumundadır ve geri kazanım katılım payından sorumludur.
- Konfeksiyon rnleri satışını gerçekleştiren (T)'nin faaliyet konusu sadece konfeksiyon ürünleri satışını gerçekleştirmek olup müşterilerine tek kullanımlık bardaklar ile sıcak/soğuk içecek ikramı yapmaktadır. Bu durumda, içecek satışı yapmayan (T) gerçek/tüzel kişisinin sıcak/soğuk içecek ikramında kullandığı tek kullanımlık bardaklar için GEKAP yükümlülüğü yoktur.

Ambalajlar İçin GEKAP Yükümlülüğü

- "Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar" kapsamında tüketicilere /kullanıcılara ücret karşılığı verilen plastik poşetler Ek-1 sayılı listede "Plastik poşet (Plastik alışveriş torbaları)" sınıfında yer almakta olduklarından GEKAP'tan adet bazında satış noktaları sorumludur.
- Ücretlendirmeye tabi olmayan plastik poşetler ve diğer torbalar ise ambalaj olarak değerlendirilir ve geri kazanım katılım payına tabidir.
- Geri kazanım katılım payından piyasaya sürenler (satış noktaları, eczaneler, kargo firmaları vb.) ambalaj cinsine göre kilogram bazında sorumludur.
- Örnek:
- (A) mağazası satmış olduğu ürünlerin taşınması için tüketicilere ücretsiz olarak **kağıt torba** vermektedir. Bu torbaların ambalaj olarak değerlendirilmesi sebebiyle (A) satış noktası için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü bulunmaktadır. (A) satış noktası söz konusu geri kazanım katılım payından Ek-1 sayılı listesinde yer alan Kağıt Karton Ambalaj başlığı altında ağırlık bazında sorumludur.

Ambalajlar İçin GEKAP Yükümlülüğü

- Ek-1 sayılı listesinde gösterilen ve GEKAP tahsil edilecek ürünlerin (sadece Lastik, Akümülatör, Madeni Yağ, Bitkisel Yağ, Elektrikli ve Elektronik Eşya, Pil, İlaç) birincil ambalajlarından (şişe, bidon, teneke kutu, kağıt/karton koli veya plastik sarmalı/kaplaması gibi) beyan alınacak ancak GEKAP tahsil edilmeyecektir.
- Ancak, Ek-1 sayılı listesinde gösterilen GEKAP alınacak ürünlerden GEKAP ilişkin Yönetmelik gereği GEKAP tahsilinin yapılmadığı durumlarda bu ürünlerin birincil ambalajları için beyan verme ve GEKAP ödeme yükümlülüğü oluşacaktır.
- Geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olmayan ürün/eşya/malzemelerin ambalajlarında birincil ambalaj ve/veya diğer türlerdeki ambalajları için bir ayırım söz konusu olmayıp bu ürün/eşya/malzemelerin tüm ambalajları için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü geçerli olacaktır.
- İçecek tanımına uyan ürünlerin ambalajlarından alınacak GEKAP hesabında; içecek ambalajı tanımına uyan ambalajlar "adet" olarak, bu tanım kapsamı dışında kalan diğer ambalajlar (ahşap ambalaj hariç olmak üzere) ise "kg" olarak tanımlanmış olduğundan, ödenecek GEKAP'ın belirlenmesinde bu farklılık dikkate alınır.

Ambalajlar İçin GEKAP Yükümlülüğü

- (Ş) ilaç üreticisi tarafından üretilen öksürük şurubu metal kapaklı cam şişe içerisine doldurulmakta, prospektüsü ve ölçek kaşığı/kab ile birlikte plastik film kaplı karton kutu içerisinde üzerinde kullanım esaslarını içeren etiket yapıştıırılarak piyasaya arz edilmektedir Bu durumda öksürük şurubu için sadece Ek-1 sayılı listesinde yer alan ve ilaçlar için belirlenen geri kazanım katılım payından sorumlu olup, ilaç için kullanılan birincil ambalajları (cam şişe, metal kapak, karton kutu, plastik film, etiket) ve kutu içindeki ürünler (lek kaşığı/kab, prospektüsü) için ayrıca GEKAP yükümlülüğü bulunmamaktadır.
- GEKAP'a tabi olan piyasaya arz edilmiş herhangi bir ürünün/ambalajlı ürünün son kullanım/tüketim tarihinin geçmesi nedeni ile piyasaya srenlerce piyasadan geri toplatılması halinde sadece geri toplanan ürünler ve ambalajları için iade işlemi tesis edilir. Bu şekilde piyasadan geriekilen ürünler ve ambalajları için sadece geri kazanım katılım payı denmiş kısımları iade talebine konu edilir.

Ambalajlar İçin GEKAP Yükümlülüğü

- Yeniden kullanılabilir ambalajlara yönelik depozito uygulamaları için Bakanlıkça belirlenen Usul ve Esaslar kapsamında depozito uygulama planı hazırlanır ve Bilgi Sistemi zerinden Bakanlıkça sunulur. Bakanlıkça uygun bulunan planlar için bir kod numarası tahsis edilir.
- Depozito sisteminden yararlanıp GEKAP ödememek için depozito uygulama planı hazırlanıp ve Bilgi Sistemi zerinden Bakanlıkça sunulur. Uygun bulunursa bu mallar için GEKAP beyan edilir ama ödenmez. Ancak yıl sonuna kadar geri toplanamayan ambalajlar için ertesı yılın ilk beyan döneminde ödeme yapılır.
- rnlerini ahşap paletler ile piyasaya süren (S) tüzel kişisi tarafından söz konusu ahşap paletler (Y) tüzel kiisinden kiralamak sureti ile temin edilmekte ve bu paletler (Y) tüzel kişisi tarafından piyasadan toplanarak tekrar aynı amaçla kullanılmak üzere başka piyasaya süren işletmelere kiralanmaktadır. Bu durumda; (Y) tüzel kişisi tarafından piyasaya süren işletmelere kiralanın ahşap paletler için depozito uygulama planı hazırlanmış ve Bakanlıktan onay alınmış olması şartıyla (S) tüzel kişisinin bu paletler için GEKAP beyan ve ödeme yükümlülüğü oluşmaz. (Y) tüzel kişisi GEKAP beyanını yapar ancak GEKAP denmez.

4

EK -1 SAYILI LİSTEDE YER ALAN

ÜRÜNLER

GEKAP Tutarları (1/3)(Ek-1 Liste)

Ürün Cinsi		GEKAP Tutarı
Lastik	Binek araç lastikler	2 TL/adet
	Otobüs, kamyon, kamyonet, yükleyici ve kazıcı lastikleri ve diğerleri	4 TL/adet
	İş makinesi lastikleri	10 TL/adet
	Dolgu lastikler	5 TL/adet
Akümülatör	Kurşun asitli olanlar	20 kr./kg
	Nikel kadmiyumlu olanlar	50 kr./ kg
	Diğerleri	5 kr./kg
Madeni Yağ		50 kr./kg
Bitkisel Yağ		10 kr./kg
İlaç		1 kr./ kutu veya şişe

GEKAP Tutarları (2/3)(Ek-1 Liste)

Ürün Cinsi		GEKAP Tutarı
Piller ve Bataryalar	Çinko karbon piller	2 TL/kg
	Alkali silindirik piller	2 TL/kg
	Alkali düğme piller	3 TL/kg
	Düğme piller çinko-hava ve gümüş oksitli	10 TL/kg
	Lityum düğme piller	10 TL/kg
	Lityum silindirik şarjlı ve primer pil çeşitleri Araç bataryaları hariç	5 TL/kg
	Otomotiv pilleri Kurşun içerenler hariç	15 TL/kg
	Lityum içeren araç bataryaları	15 TL/kg
	Diğer şarjlı piller	5 TL/kg

GEKAP Tutarları (3/3)(Ek-1 Liste)

Ürün Cinsi		GEKAP Tutarı
Elektrikli ve Elektronik Eşya:	Televizyon/Monitör	20 kr./kg
	Bilişim telekomünikasyon ekipmanları (Televizyon ve monitörler hariç)	20 kr./kg
	Aydınlatma ekipmanları	10 kr./adet
	Küçük ev aletleri ve diğerleri	20 kr./kg
	Beyaz eşyalar (Buzdolabı/Soğutucular/İklimlendirme cihazları hariç)	25 kr./kg
	Buzdolabı/Soğutucular/İklimlendirme cihazları	30 kr./kg

EK - 1 SAYILI LİSTEDE YER ALAN ÜRÜNLER

ÜRÜN	TANIMI
Bitkisel Yağlar	Bitkisel kökenli ve kullanım amacına uygun olarak piyasaya arz edilen yağları ifade eder.
Elektrikli ve Elektronik Eşyalar	Çalışması için elektrik akımına veya elektromanyetik alana bağımlı olan eşyaları ve bu akım ve alanların üretimi, transferi ve ölçümüne yarayan eşyaları ifade eder. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği'nin Ek-1/B listesinde (8. Tıbbi Cihazlar, 9. İzleme ve Kontrol Aletleri ve 10. Otomatlar hariç) yer alan ürünler ile aşağıda yapılan açıklamalar kapsamında değerlendirme yapılır.
İlaçlar	Hastalığı tedavi etmek ve/veya önlemek, teşhis koymak veya farmakolojik, immünolojik ya da metabolik etki göstererek bir fizyolojik fonksiyonu iyileştirmek, düzeltmek veya değiştirmek amacıyla, her türlü doğal ve/veya sentetik kaynaklı etkin madde veya maddeler kombinasyonu içeren ürünü ifade eder. Beşeri ilaçlar, veteriner ilaçları ve zirai ilaçların piyasaya arzında GEKAP tahsil edilir.
Lastikler	Yolcu ve yük nakil araçları ile iş makinaları dahil olmak üzere tüm araçların altında bazı bağlayıcı ve güçlendirici bileşenlerle, kauçuktan üretilen, kullanılan takviye malzemesine göre sınıflandırılan, kaplama yapılarak yeniden piyasaya sürülenler ile dolgu lastikler de dahil olmak üzere değişik tip ve ebattaki ürünleri ifade eder.
Pil ve Akümülatörler	Pil; kimyasal reaksiyon sonucu oluşan kimyasal enerjiden elektrik enerjisi üreten kaynaklar olarak tanımlanmıştır. Endüstride ve araçlarda otomatik marş, aydınlatma veya ateşleme gücü için kullanılan elektrik enerjisi üreten kaynaklar ise akümülatördür.
Madeni Yağlar	EPDK tarafından madeni yağ olarak tanımlanan yağlar GEKAP uygulamasına tabi olan ürünlerdir.

İstisnalar

Motorlu Araç İle Elektrikli ve Elektronik Eşyanın Üretimde Kullanılan Orijinal Parça Eşya

Motorlu araç ve elektrikli/elektronik eşya üreticilerine orijinal eşya/parça tedarik edenler, GEKAP listesinde yer alan bu ürünler için beyanda bulunacak fakat bir ödeme yapmayacaktır.

Md.5/(11) Piyasaya arz edilecek araçlar ile elektrikli ve elektronik eşyaların orijinal eşya/parçası olarak kullanılan ve Kanunun Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünler için bu ürünleri sadece araç ile elektrikli ve elektronik eşya üretiminde orijinal eşya/parça olarak kullanılmak şartıyla piyasaya sürenler tarafından beyan yapılır, ancak bu ürünlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmez. Orijinal eşya/parça tanımına uymasına rağmen münferit olarak piyasaya arz edilen Kanunun Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünler için geri kazanım katılım payı beyanı yapılır ve geri kazanım katılım payı tahsil edilir.

Orijinal eşya/parça: Bütünlük arz eden eşyaların işlevini yerine getirmesinde kullanılan ve bu eşyaların ilk üretim aşamasında eşyaya bütünleşik bileşen olarak doğrudan monte edilen ürünler

İstisnalar

Motorlu Araç ile Elektrikli ve Elektronik Eşyanın Üretimde Kullanılan Orijinal Parça/Eşya

➤ Örnek

(H) Firması (I) firmasının yetkili lastik ithalatçısıdır. (H) firması ithal ettiği lastikleri, orijinal eşya/parça kapsamında kullanmak üzere yurt içinde otomobil üreten (I) firmasına vermektedir.

Bu durumda;

(H) Firması orijinal eşya/parça kapsamında kullanılmak üzere (I) firmasına temin ettiği lastikler için “tedarikçi/yetkili ithalatçı” vasfıyla geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumlu değildir.

(I) Firması orijinal eşya/parça kapsamında kullanılmak üzere (H) firmasından temin ettiği ürünler için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

İstisnalar

Hammadde Olarak Kullanılan Bitkisel ve Madeni Yağlar

GEKAP'a tabi ürünlerin üretiminde hammadde olarak kullanılmak üzere tedarik edilen bitkisel yağ ve madeni yağlar beyan edilecek ancak GEKAP ödenmeyecektir.

Md.5/(16) Kanunun Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerden bitkisel yağ ve madenî yağların Kanunun Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerin üretiminde hammadde olarak kullanılması durumunda hammadde olarak tedarik edilen bu ürünlerin ithalatçıları/üreticileri tarafından beyan yapılır, ancak hammadde olarak kullanılan bu ürünlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.

İstisnalar

Hammadde Olarak Kullanılan Bitkisel ve Madeni Yağlar

➤ Örnek

(I) firması bitkisel yağ üretiminde hammadde olarak kullanılmak şartıyla bitkisel yağ ithal etmektedir.

(I) firması ithal ettiği bitkisel yağı, hammadde olarak kullanılmak üzere bitkisel yağ üreten (J) firmasına vermektedir.

Bu durumda;

- (I) firması hammadde olarak kullanılmak üzere ithal ettiği bitkisel yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.
- (J) firması (I) firmasından aldığı hammadde ile üreterek piyasaya sürdüğü bitkisel yağ için geri kazanım katılım payından sorumludur.

İstisnalar

Diğer İstisnalar

GEKAP kapsamına girmeyen ürünlerle ilgili beyan ve/veya GEKAP ödeme yükümlülüğü yoktur.

- Tekrar kullanıma alınan ürünler: Ürünlerin, tamirhaneler, servisler gibi ürünlere yönelik bakım onarım hizmetleri sonucunda, aynı amaçla kullanılmak üzere piyasaya arz edilmesi
- Zati ihtiyaç kapsamındaki ürünler: Başka bir gerçek veya tüzel kişiden temin edilmeyerek kendi imkânları ile üretilen ve sadece kendi tüketimi ve kullanımı sağlanan ürünler
- İmha edilerek tasfiye edilecek gümrüklü ürün
- İhraç edilen ürünler (KDV mevzuatına göre tecil/terkin sistemi kapsamında ihraç kadıyla teslim edilen mallar için de istisna söz konusudur. Ancak ihracatın gerçekleşmemesi halinde ne yapılacağına dair düzenleme yoktur. Keza DİİB kapsamında yapılan ithalatlar GEKAP doğurmamakla beraber DİİB kapsamında yapılan yurt içi teslimler için bir düzenleme öngörülmemiştir. İhracatın belgelenmesi kaydıyla yurt içinden veya dışından tedarik edilen mallar için de GEKAP ödenmez.
- Denizcilik ve havacılık amaçlı ihrakiye olarak kullanılan madeni yağlar
- İçme sütü, çeşnili ve aromalı/aromalandırılmış içme sütleri, bebek ve devam sütleri

5

BEYAN

GEKAP Beyanı

- Ambalaj ve Çevre Kanunu'na ekli ürünler için GEKAP sorumluluğu 2020 yılı itibariyle başlamıştır. Naylon poşetler için se 1.1.2019 tarihinde başlamıştı.
- En son 1 seri no.lu GEKAP Beyannamesi Genel Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair 3 no.lu Tebliğ ile tüm mükellefler ve mallar için beyan dönemi 2020 için altışar, 2021 ve sonrası için de üçer ay olarak belirlenmiştir. Beyanname bu dönemleri takip eden ayın sonuna kadar verilecek ve ödene de aynı tarihe kadar gerçekleştirilecektir. Buna göre 2020/1 beyan dönemi beyanı ve ödemesi, 4 Ağustos 2022'ye kadar yapılacaktır.

GEKAP Beyanı

- Mükelleflerin güncellenen **Beyanname Düzenleme Programı (BDP)** üzerinden beyannameyi düzenlemesi gerekmektedir.
- GEKAP'a ilişkin mükellefiyet, ilk beyannamenin verilmesiyle beraber otomatikman açılacaktır.
- Mükellefiyetin başlamasından sonra, hiç beyan olmayan dönemlerde dahi boş beyanname verme yükümlülüğü bulunmaktadır.

The screenshot shows a web application window titled "Beyanname11 - POSET_1". The interface has three tabs: "Genel Bilgiler", "Poçete Ait Bilgiler", and "Düzenleme Bilgileri". The "Genel Bilgiler" tab is active. The header area includes the logo of the "GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI" and the title "GERİ KAZANIM KATILIM PAYI BEYANNAMESİ". Below the header, there is a section for "İdari Bilgiler" with dropdown menus for "Vergi Dairesi" and "Dönem Tipi". The "Vergi Sorumlusunun" section contains fields for "Vergi Kimlik Numarası (T.C. Kimlik No)", "Soyadı (Unvanı)", "Adı (Unvanın Devamı)", "Ticaret Sicil No", "E-Posta Adresi", and "İrtibat Telefon No". The "Vergi Kimlik Numarası" field is pre-filled with "###-###-###". At the bottom, there is a checkbox labeled "Beyan edilecek bilgin bulunmamaktadır."

Beyan ve Ödeme

Beyan yok,
Ödeme yok

Ek 1'de yer almayan ürünler
(ambalaj hariç)

Ek 1'de yer alan ama
piyasaya sürülmeyen,
ürünler (Tedarikçi)

Sorumlu: Yok

Beyan var,
Ödeme yok

Ek 1 sayılı listedeki ürünlerin birincil
ambalajları,

Bitkisel yağlar ile madeni yağların Ek 1
sayılı listede yer alan ürünlerin
üretiminde hammadde olarak
kullanılması durumunda,

Madeni yağların piyasaya arz edilecek
araçlarda orijinal eşya/parça olarak
kullanılması,

Ek 1'de yer alan ürünlerin, piyasaya
arz edilecek araçlar ile elektrikli ve
elektronik eşyaların üretiminde orijinal
eşya/parça olarak kullanılması,

**Sorumlu: Ambalajda piyasaya
süren/ithal eden - Orijinal parçalarda
hem piyasaya süren hem alıcı -
Madeni ve bitkisel yağda piyasaya
süren**

Beyan var,
Ödeme var

Ek 1 'de yer alan ürünün
piyasaya sürülmesi

Ek 1'de yer almayan
ürünlerin ambalajları

Ek 1'de yer alan ürünlerin
ikincil ve üçüncül ambalajları

**Sorumlu: Piyasaya
süren/ithal
eden**

6

MAHSUPLAŞMA İŞLEMLERİ-CEZALAR

Mahsuplaşma İşlemleri

**İthal ürünler için
ödenmiş olan GEKAP
tutarları iadeye/
mahsuplaşmaya konu
edilemez.**

- Yurt içinde piyasaya arz edilen ve ilgili dönemde beyan edilen GEKAP tutarları, iade alınan dönemde beyan edilecek toplam GEKAP tutarından mahsup edilebilir.
- İade edilen ürünler için mahsuplaşma bedeli olarak ürünün piyasaya arz edildiği tarihte uygulanan geri kazanım katılım payı esas alınır.
- İadeye esas olan geri kazanım katılım payı tutarının cari dönem beyanıyla oluşan geri kazanım katılım payı tutarından fazla olması halinde mahsup edilemeyen tutar gelecek dönem beyanlarıyla oluşacak geri kazanım katılım payı tutarından mahsup edilmek üzere devredilir.

İade alınan ürünlerin GEKAP'ının mahsup edilebilmesi için bu ürünlere ilişkin GEKAP'ının ödendiğine emin olunması gerekmektedir.

Yaptırımlar

**GEKAP
uygulamasında
VUK geçerli
olmayıp Çevre
Kanunu'ndaki
ceza hükümleri
geçerlidir.**

- GEKAP'ın süresinde beyan edilmediğinin veya eksik beyan edildiğinin tespiti halinde ihbarname ile bir aylık ödeme süresi verilir. Tahsilat 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılır.
- Denetimler esnasında bildirim ve bilgi vermekle yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere 22.109 ₺ idari para cezası verilir.
- Ödenmediği tespit edilen katılım payı tutarının %20 fazlası idari para cezası olarak verilir.
- Fiillerin işlenmesinden itibaren üç yıl içinde birinci tekrarında bir kat, ikinci ve müteakip tekrarında iki kat artırılarak verilir.
- Denetim ve ceza kesme yetkisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İl Müdürlüklerine aittir.

Yaptırımlar

Yanlış ve yanıltıcı belge düzenleyenler ve kullananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 'belgede sahtecilik' suçuna ilişkin hükümleri uygulanır.

- Denetimlerde Bakanlığa verilecek bildirim ve bilgilerin yanlış ve yanıltıcı olması halinde altı aydan bir yıla kadar hapis cezası verilir.
- Yanlış ve yanıltıcı belge düzenleyenler ve kullananlar hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun belgede sahtecilik suçuna ilişkin hükümleri uygulanır.
- Dava açılması (30 günlük süre içinde idare mahkemesine açılır.) cezanın tahsilatını durdurmaz.

Özellikli Durumlar

3. **Ambalajların dahili kullanımları** (nakliye, stoklama vb.) **GEKAP yükümlülüğü doğurmaz**. Çünkü piyasaya arz, ürünün tasarruf hakkının başkasına devredilmesidir.
4. **01.01.2020 tarihinden önce ithal edilen malların** piyasaya sürülmesi GEKAP yükümlülüğü doğurmaz.
5. GEKAP'ın **faturada** gösterilmesi mümkündür. **KDV matrahına dahil edilir**.

Teşekkürler...